

MEMO

Aan	De commissieleden van de gezamenlijke Commissie d.d. 15 juli 2021
Van	College van B&W
Datum	16 juni 2021
CC	
Betreft:	Routekaart inclusief tijdsplanning Mobiliteitsvisie en Mobiliteitskader Vught
Zaaknummer	Z20 - 225165
Documentnummer	INT/21 - 435596

Geachte commissieleden,

Verkeer en mobiliteit zijn in onze gemeente volop in beweging. Nu is verkeer altijd in beweging, maar met de infrastructurele uitdagingen die ons wachten, zit de vaart er goed in. Er is daardoor behoefte aan een goed, breed gedragen en actueel mobiliteitsplan voor de gemeente Vught. Een plan waarmee we vol vertrouwen de toekomst in kunnen gaan en de uitdagingen op de weg naar succes kunnen leiden. Doel is een veilig, goed geoutilleerd wegennet, een goede doorstroming en bereikbaarheid voor verkeersdeelnemers en een duurzaam leefbare gemeente voor de inwoners.

Met de actualisatie van het bestaande Verkeers- en Vervoersplan (VVP), geven we invulling aan de raadsmotie van 14 mei 2020: 'Verkeersonderzoek VVP'. Dit voorjaar, 29 april, heeft de raad ingestemd met het benodigde budget en gevraagd om een uitgebreid, grondig participatieproces. Daarmee stond het nieuwe plan in de startblokken en het licht op groen.

We noemen het nieuwe plan 'Mobiliteitsvisie en Mobiliteitskader Vught'. Die omschrijving past goed in de voorgenomen opzet en de mobiliteitstransitie waar Nederland, inclusief Vught, voor staat.

Accent adviseurs en Connect zijn onze partners in dit project. Accent adviseurs richt zich op de inhoud van de materie, Connect geeft vorm en inhoud aan de participatie.

Aanpak

Samen met Accent adviseurs en Connect hebben we een plan van aanpak – of een routekaart – opgesteld voor de transformatie van het oude VVP naar de ‘Mobiliteitsvisie en Mobiliteitskader Vught’ (bijlage 1). Het plan, of de kaart, bestaat uit drie inhoudelijke fases en een afrondende besluitvormingsfase.

- Fase 1. Inventarisatie
- Fase 2. Visie/scenario's
- Fase 3. Beleid en maatregelen
- Fase 4. Terugkoppeling en besluitvorming

De route om te komen tot een nieuwe visie en kader, gaat gepaard met een uitvoerige participatie. Voordat we op de inhoudelijke fasen 1 tot en met 4 ingaan, nemen we u mee door dit belangrijke participatieproces.

Snel-kook-participatie

Bij elke inhoudelijke fase van het mobiliteitsplan hoort een intensieve participatieweek. De keuze voor één intensieve week is bewust; we bundelen alle energie in een stomende snelkookpan met de druk op de ketel. Deze ‘hete’ aanpak kan verfrissende ideeën opleveren en brengt de discussie onder stoom en kokend water naar de essentie en de kern van de zaak. In deze week spreken we met alle belanghebbenden intensief over het thema van die fase. Zo komen we tot een bondige participatie met de focus op een doelgericht resultaat.

De participatieweek start met een inspiratiesessie voor experts van binnen en buiten de gemeente. De midweek, dinsdag, woensdag en donderdag, gaan we het gesprek aan met allerlei nog te benoemen buurtenpanels, verdeeld over de hele gemeente. Op de vrijdag vindt de inhoudelijke terugkoppeling plaats van deze week. De klankbordgroep van de raad wordt geïnformeerd over de voortgang van het proces en kan dit daarmee nauwlettend in de gaten houden. Als raadslid krijgt u dus uit de eerste hand alle inhoudelijke informatie over de bevindingen en via de klankbordgroep volgt u de voortgang van het proces. U blijft dus bij de les.

Met de juiste partijen

Een brede participatie, gericht op meer kennis, betrokkenheid en draagvlak, begint met de juiste partijen aan tafel. We nodigen de volgende stakeholders uit:

- Buurtenpanels vanuit de gehele gemeente Vught
- Wethouder Verkeer en college van B&W
- Interne experts, vanuit de diverse gemeentelijke vakafdelingen
- Externe experts en belanghebbenden:
 - VVN
 - Fietzersbond
 - Werkgroep toegankelijkheid
 - Ondernemersvereniging
 - etc.
- Overige stakeholders en geïnteresseerden. De participatie intensiteit stemmen we af op de mate van betrokkenheid.

Inhoudelijk bestaat de participatie(week) uit een aantal onderdelen. Natuurlijk zijn er meerdere (fysieke) bijeenkomsten op locatie in de wijken. Hier zoekt het verkeer zijn weg, veroorzaakt het problemen, dreigt het gevaar of ontstaat de overlast. Bij deze ontmoetingen is er ruimte voor hoor en wederhoor, tekst en uitleg, vraag en antwoord, begrip en onbegrip. Het zijn de ingrediënten voor een actieve en vruchtbare samenwerking met de volgende opzet:

- Maandag:
 - expert sessie
 - bestuurlijke werkgroep
 - inspiratiesessie
- Dinsdag: 2 buurtenpanels
- Woensdag: 2 buurtenpanels
- Donderdag: 1 buurtenpanel (Vught centrum)
- Vrijdag: terugkoppeling via:
 - participatieplatform
 - videoverslag
 - pers
 - testimonials

Maar de participatie gaat verder dan een constructief straatgesprek. Zo komt er ook een (online) Vughts Participatieplatform met alle plannen en presentaties. Tijdens de lopende reactietermijnen kan elke inwoner, ook niet-stakeholders – kennis nemen van de plannen en hierop reageren. Dat kan eenvoudig vanuit huis op elke willekeurig moment. Iedereen kan zo input geven.

Zoals u ziet, zijn belanghebbenden volop in de gelegenheid mee te denken. Ze worden niet alleen geïnformeerd, maar hebben een actieve rol op participatietrede 3 of 4 van de participatieladder. De exacte trede is afhankelijk van het moment in het proces en het onderwerp.

De vier participatieweken, volgen de trechter en fasen van het inhoudelijke proces. We werken daarbij van grof naar fijn: van ambities (wat willen we samen?), naar concrete bouwstenen (hoe realiseren we de ambities?) via streefbeelden (hoe ziet dat er dan uit ?) naar snelle winsten (wat kunnen we nu al doen?)

Intensieve participatie is een kwestie van spreken én luisteren; van het delen van kennis, inzicht en ervaring met elkaar voor een breed gedragen of – in ieder geval – overwegend geaccepteerd resultaat. Daarom zijn er elke week interactieve sessies met een prikkelende invalshoek:

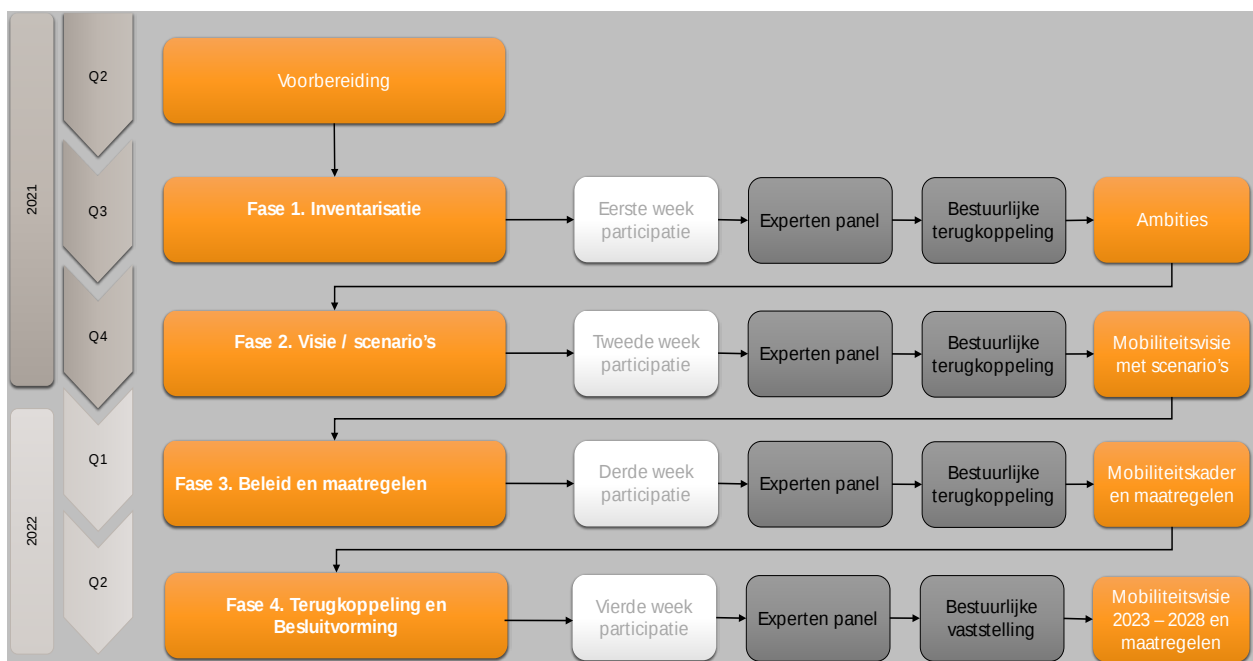
- Participatie om burgers te laten meedenken en mee creëren moet fris, jong en zuurstofgevend zijn. Wij houden ons ver van de traditionele achterafzaaltjes met een scherm-en-PowerPoint en overwegend éénrichtingsverkeer.
- We werken met participatieve technieken. Zo kan het zijn dat we burgers vragen een foto te maken van een ambitielocatie en daar hun verhaal over te vertellen: hoe wilt u dat deze locatie er in 2035 uitziet? En wat kunnen we daar nu al aan doen? ('ambitiefoto')
- Andere technieken:

- o 'Stellingenstrijd' : we poneren een uitdagende mobiliteitsstelling, ingeleid door een expert, waarna de bewoners een kamp kiezen. Dan volgt er discussie. We laten de levendige verschillen zien in visie tussen bewoners en lokken argumenten uit.
- o 'Participatiefietstocht of wandeling' : we verlaten de zaal en bezoeken markante locaties waar we mobiliteitsoplossingen voor zoeken in de toekomst.
- o 'Naald- en draad': op een levensgrote kaart van het projectgebied vragen we bewoners met gekleurde speldvlaggetjes locaties aan te duiden waar de mobiliteit 'prijkt' en 'pijnt' doet. Afhankelijk van de kleur gaat het om fiets, voetgangers, auto, OV-problemen. Daarna maken we met draden nieuwe verbindingen tussen speldvlaggetjes en clusteren probleemgebieden. Daarna zoeken we samen oplossingen.

Uiteraard zijn er nog veel andere technieken. Waar wenselijk, passen we de technieken aan of toe, per participatieweek en eventueel zelfs per buurt.

Het participatieplatform zetten we ook in voor communicatie. Hier zijn de inspiratiesessie terug te zien en kunnen mensen de videoverslagen en testimonials bekijken. Het laat gemeente-breed de uiteenlopende variëteit zien aan vraagstukken en oplossingen.

Inhoud en proces zijn samengevat in onderstaand schema:

Zoals u ziet, gaat de participatie hand in hand met de inhoudelijke fasen die tot de splinternieuwe 'Mobiliteitsvisie en Mobiliteitskader Vught' leiden. In het vervolg gaan we beknopt in op deze inhoudelijke fasen zelf.

Fase 1. Inventarisatie

De eerste fase bestaat uit inlezen, onderzoeken en vooral ophalen van wat er leeft op het gebied van verkeer en mobiliteit. We halen op hoe het Rijk, de Provincie Noord-Brabant en de regio 's-Hertogenbosch met mobiliteit om willen gaan en hoe Vught daarop kan – of moet – aansluiten.

De beleving van de bewoners/belanghebbenden en gemeenteraad komen door onderzoek en de geschetste participatiemethodiek 'participatiweek' samen. Zoals vermeld, draagt de snel-kook-participatie bij aan een bundeling van participatie-energie in de samenleving en krijgen we focus op het onderwerp. De bevindingen, en vooral de opgehaalde ambities, nemen we als bouwstenen mee in fase 2.

Fase 2. Visie/scenario's

Met de bouwstenen uit fase 1 geven we richting aan het verkeers- en mobiliteitsbeleid in Vught. Dat werken we in deze fase uit in een visie, met – zo nodig – verschillende scenario's. We laten zien hoe het verkeer in Vught zich op de lange termijn kan ontwikkelen. Dat rekenen we door met het gemeentelijke verkeersmodel. We kijken daarbij goed naar de effecten op leefbaarheid, klimaat, economie en duurzaamheid.

Het proces biedt participerende stakeholders een prikkelend kijkje in de keuken en betreft hen op constructieve wijze bij het mede-richting geven van het beleid. Ook deze fase sluiten we af met een intensieve participatiweek, met de focus op de te maken keuzes.

Fase 3. Beleid en maatregelen

Een blik naar de (verre) toekomst is natuurlijk goed, maar als gemeente moeten we het verkeer al vanaf 2023 in de 'nieuwe' banen leiden. In de derde fase vertalen we de blik op de lange termijn dan ook naar beleid voor de korte termijn. Aan dit beleid koppelen we uit te voeren acties en maatregelen voor de periode 2023 – 2028.

Ook deze fase sluiten we weer af met een participatiweek. Om de focus met puntjes op de i te krijgen, maar in deze fase ook om te toetsen of de stakeholders/inwoners het eens zijn met de gekozen richting en uitgezette lijnen. Het resultaat mondt in fase 3 uit in een mobiliteitskader en uitvoeringsprogramma.

Fase 4. Terugkoppeling en besluitvorming

Om alle betrokkenen in de gelegenheid te stellen kennis te nemen van de uitgewerkte plannen en de stakeholders te kunnen laten beoordelen of de input goed is verwerkt, komt er nog een laatste, vierde participatiweek. Uiteraard weer intens, in een korte periode, maar meer informierend en 'terugkoppelend'.

De gemeenteraad sluit deze vierde fase af met het vaststellen van het Mobiliteitsplan Vught. Het beleid is daarmee geactualiseerd en klaar voor de toekomst. We kunnen aan de slag met de acties en maatregelen die de gemeente in de periode 2023–2028 concreet maakt.

Planning

Met uw akkoord op deze aanpak starten we na de zomerperiode. We gaan uit, overeenkomstig de planning, van een doorlooptijd van ongeveer een jaar. We streven ernaar rond de zomer van 2022

de inhoudelijke werkzaamheden af te ronden, opdat u het plan eind volgend jaar kunt vaststellen. De uitvoering van de acties en maatregelen volgt dan, zoals aangegeven, in 2023.

Bijlage 1 routekaart (plan van aanpak) Mobiliteitsvisie en Mobiliteitskader Vught
Vught